

2010-10-25

Dnr 43-2009:3755

Skolbeslut för grundskola

efter tillsyn av Oxievångsskolan
i Oxie stadsdel i Malmö Kommun

Rektorn vid Oxievångsskolan

Malmö kommun

Tillsyn i Oxievångsskolan

Grundskola årskurs 7–9

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Oxievångsskolan, Oxie stadsdel och Malmö kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Kunskapsresultaten de senaste fem åren visar på små variationer på Oxievångsskolan. Resultaten är låga. Andelen elever som blir behöriga till gymnasieskolan har visat en nedåtgående trend och enligt skolan är det endast 81 procent av eleverna som når behörighet till gymnasieskolan innevarande år. År 2009 var det 85 procent som var behöriga. Andelen elever med fullständigt slutbetyg år 2010 så låg som 67 procent enligt skolans uppgifter.

Av Skolverkets tillsynsrapport år 2005 framgick att skolan behövde förbättra sina rutiner för att skaffa sig en bild av resultaten på skolan och analysera dessa resultat. Dessutom behövde skolan arbeta fram rutiner för att kunna säkerställa en likvärdig betygssättning. Det finns fortfarande brister när det gäller att säkra en likvärdig betygssättning och något påtagligt samarbete med andra betygssättande skolor har fortfarande inte kommit till stånd. Värdegrundsklimatet, som behövde stärkas vid den förra tillsynen, har visserligen förbättrats, men fortfarande återstår att få till stånd ett systematiskt värdegrundsarbete i vardagen.

Eleverna ger blandade beskrivningar av sin skola. De uppger att trygghet och trivsel har förbättrats det senaste året. Elevernas största kritik riktar sig mot att inflytande, delaktighet och undervisningssätt är mycket varierande mellan olika lärare.

Det finns ett pågående utvecklingsarbete i ett skolövergripande perspektiv under ledning av en aktiv skollledning. Elevinflytandet, samverkansformer med andra betygssättande skolor och en tydligare fokusering på kunskapsmålen i de individuella utvecklingsplanerna är exempel på utvecklingsområden som behöver få en mer framskjuten plats i diskussionerna.

Skolinspektionen har i tillsynen av Oxievångsskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Skolan ger inte alla elever möjligheter att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen. (2 kap. 6 § grundskoleförordningen, kursplaner, Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan).
- Skolans individuella utvecklingsplaner uppfyller inte förordningens krav (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Rektorn arbetar inte i tillräcklig grad för att betygsättningen på skolan ska vara likvärdig (1 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag).
- Rektor tillser inte att alla lärare i tillräcklig grad klargör mål och krav för eleverna (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter).
- Eleverna upplever inte i tillräcklig grad undervisningen som stimulerande (Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för lärande, 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot samt Riktlinjer).
- Skolan arbetar inte aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad (4 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande).
- Alla på skolan arbetar inte aktivt för att relationerna mellan vuxna och elever och elever/elever bygger på ömsesidig respekt (14 a kap. 6–8 §§ 1985 års skollag).
- Åtgärdsprogrammen uppfyller inte författningarnas krav (5 kap. 1 § tredje och fjärde stycket grundskoleförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilaga 2

Rektorn och Oxie stadsdel har ansvar för att Oxievångsskolan brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Oxie stadsdel meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och stadsdel Oxie snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har utredare Maria Rydnér deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Lotta Kårlind

Enhetschef

Tommy Månsson

Undervisningsråd

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Oxievångsskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Malmö kommun under våren och hösten 2010 och våren 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Oxievångsskolan den 15–16 september 2010.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela stadsdelen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i stadsdelen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i stadsdelen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att stadsdelsbeslutet meddelades. Skolinspektionens tillsyn i Malmö kommun kommer slutligen att redovisas i ett kommunövergripande beslut som även avser den verksamhet som delegerats till stadsdelsnämnderna och utbildningsnämnden. Beslutet riktas till Malmö kommun såsom huvudman och ytterst ansvarig för den delegerade verksamheten.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram till dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från Malmö kommun, Oxie stadsdel och Oxievångsskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Oxievångsskolan intervjuades skolledningen, lärare och elever. Även annan information om kommunen, stadsdelen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1. Antal elever på Oxievångsskolan

Oxievångsskolan	Antal elever
Grundskola	410

Källa: Skolans egna uppgifter 2010-10-04

Oxievångsskolan är en 7–9-skola som ligger i stadsdelen Oxie i Malmö. Skolan har alla de lokaler som behövs i en 7–9 skola. Skolan har bl.a. ett bibliotek som vid inspektions-tillfället var stängt på grund av brist på resurser, välutrustade musiksalar och sammanbyggd med skolan ligger en idrottshall som serverar hela Oxie. På skolan finns musikprofilklasser. Upptagningsområdet är stadsdelens tre F–6-skolor där Blankebäcksskolan ligger som närmsta granne. Skolan leds av en rektor som tillträdde 2009. Till sin hjälp har rektorn en biträdande rektor som började strax före sommaren 2010. Lärarna arbetar i både arbetslag och ämneslag. På skolan finns elever som går i den obligatoriska särskolan, men tillhör Blankebäcksskolan rektorsområde.

Tillsynsprotokoll för Oxievångsskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper



Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag



Lärarnas bedömning och utvärdering



Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering



Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande



Tillit till elevens förmåga



Trygghet och studiero



Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)



Undervisningstid och val



Särskilt stöd



Studie- och yrkesvägledning



Avgifter



Rektorns beslutsfattande



Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Skolan ger inte alla elever möjligheter att nå lägst målen att uppnå i samtliga ämnen.

Författningsstöd:

2 kap. 6 § grundskoleförordningen, kursplaner

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan

Motivering:

I skolans kvalitetsredovisning för år 2008–2009 redovisar skolan resultat från nationella ämnesprov i årskurs 9. Endast 75 procent av eleverna når målen i matematik medan resultaten i svenska och engelska visar att ett fåtal procent inte nådde målen.

Enligt Skolverkets statistik för år 2009 var andelen elever i årskurs 9 som nått målen i alla ämnen på Oxievångsskolan 60,4 procent, andelen behöriga till gymnasieskolan 85,48 procent och det genomsnittliga meritvärdet 194,5 i årskurs 9. Elevernas betygsresultat för årskurs 9 har de senaste fem åren legat ganska konstant där 2009 var ett av de svagaste åren. Skolans egna siffror för 2010 visar en uppgång i andelen med fullständiga betyg till 67 procent. Däremot sjunker andelen behöriga till gymnasiet till 81,7 procent och meritvärdet går ner till 185.

Inspektionen visar att Oxievångsskolan har brister i viktiga system som kan öka måluppfyllelsen. Skolans individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen brister i tydlighet om vilka mål eleverna ska nå. Detta leder till att eleverna inte har tillräcklig information om sin kunskapsutveckling och vad de behöver arbeta med för att nå en ökad måluppfyllelse.

Åtgärdsprogrammen behöver också förbättras. De anger inte tydligt vilka konkreta åtgärder skolan ska vidta för att ge eleven det särskilda stöd den har rätt till. Dessutom behöver skolan vidta åtgärder för att man ska kunna öka säkerheten för att eleverna ges likvärdiga betyg.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Skolans individuella utvecklingsplaner och skriftliga omdömen uppfyller inte förordningens krav.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Grundskoleförordningen anger att läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan ska ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i relation till målen i varje ämne som eleven får undervisning i, och sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna.

De individuella utvecklingsplaner som Skolinspektionen tagit del av från Oxievångsskolan innehåller olika delar där en del följer upp den tidigare utvecklingsplanen och där eleven får sätta upp nya mål. Målen är ofta av karaktären "bli bättre på att..." och "sikta på ett högre betyg i..." dvs. de är inte särskilt konkreta och kopplingen till de nationella målen är inte tydlig. Den andra delen är de skriftliga omdömena som anger elevens prestationer i ämnena och elevens personliga åtagande i ämnena. De skriftliga omdömena är mycket knapphändigt formulerade och kopplingen till de nationella målen är inte heller här tydlig.

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering**Bedömning:**

Rektorn arbetar inte i tillräcklig grad för att betygssättningen på skolan ska vara likvärdig.

Författningsstöd:

1 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag

Motivering:

Skollagen anger att utbildningen ska vara likvärdig och i detta avseende har skolans betygssättning en viktig betydelse. Intervjuerna visar att lärare i större eller mindre utsträckning samrättar prov och stämmer av inför betygssättningen bland annat i ämnesgrupper. Intervjuer med både skolledning och lärare visar dock att skolan inte har kontakter med andra betygssättande skolor. Samtliga anser att detta är ett område som behöver utvecklas och att åtgärder behövs för att man ska kunna öka säkerheten för att eleverna ges likvärdiga betyg.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö**Bedömningsområde: Fokus på lärande****Bedömning:**

Rektor tillser inte att alla lärare i tillräcklig grad klargör mål och krav för eleverna.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, Rättigheter och skyldigheter

Motivering:

Oxievångsskolans lärare lämnar ut kursplanernas målbeskrivningar till eleverna i början på terminerna. Innan varje arbetsområde görs en beskrivning med målsättningen för området. Intervjuer visar att vissa lärare har förklarande genomgångar av vad målen står för medan en grupp lärare lämnar åt eleverna att själva försöka förstå innehållet i målen. Det senare sättet lämnar eleverna med små möjligheter att påverka undervisningen och att följa sin egen kunskapsutveckling. Intervjuade elever har uppfattningen att vissa lärare endast har provresultaten som underlag för bedömning av elevens uppnådda mål.

Bedömning:

Eleverna upplever inte undervisningen som stimulerande i tillräcklig grad.

Författningsstöd:

Lpo 94, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, God miljö för lärande

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att sträva mot

Lpo 94, Kunskaper, Riktlinjer

Motivering:

Enligt läroplanen har varje elev rätt att i skolan få utvecklas och få känna den tillfredsställelse som det ger att göra framsteg och övervinna svårigheter. Skolan ska vidare sträva efter att varje elev utvecklar nyfikenhet och lust att lära och läraren ska organisera och genomföra arbetet så att eleven upplever att kunskap är meningsfull och att den egna kunskapsutvecklingen går framåt.

Intervjuer med lärare visar att det kan vara svårt att motivera och stimulera vissa elever för skolarbete. Kollegor emellan diskuteras detta och man försöker hitta vägar att förbättra sin undervisning och göra den mer attraktiv. Mot detta står elevernas uttalande att det är stora variationer i lärarnas sätt att stimulera eleverna. Flera intervjuade elever upplever inte undervisningen som stimulerande. De ger exempel såsom att lärare aldrig varierar undervisningssättet och brister i förklaring av målen med undervisningen. Eleverna i intervjugruppen upplever, med vissa lärare, att undervisningen inte väcker deras engagemang och manar till delaktighet (se nästa bedömningspunkt). Därmed upplevs skolan som stundtals meningslös och lusten att lära saknas.

Bedömning:

Skolan arbetar inte tillräckligt aktivt för att öka elevernas möjlighet till inflytande över utbildningens utformning utifrån stigande ålder och mognad.

Författningsstöd:

4 kap. 2 § 1985 års skollag

Lpo 94, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande

Motivering:

Elev- och lärarintervjuer visar att skolan arbetar för att eleverna ska ha ett representativt demokratiskt inflytande genom elevrådet. När det gäller undervisningen har eleverna, i olika utsträckning, beroende av vilken lärare eleverna har, inflytande över arbetssätt och arbetsformer. När det gäller undervisningens innehåll visar intervjuerna att inflytandet för en grupp lärare är mycket begränsat medan inflytandet för en lärargrupp upplevs som stort eller fullt tillfredsställande. Således behöver fler lärare i större utsträckning tillsammans med eleverna planera och utvärdera undervisningen så att eleverna har möjlighet att påverka och ta ansvar för sina studier i förhållande till sin ålder och mognad. Även vid den förra tillsynen var detta ett område som behövde förbättras.

Bedömningsområde: Trygghet och studiero**Bedömning:**

Alla på skolan arbetar inte aktivt för att relationerna mellan vuxna och elever och elever/elever bygger på ömsesidig respekt

Författningsstöd:

14 a kap. 1985 års skollag 6–8 §§

Motivering:

Oxievångsskolan har tidigare haft problem med kränkningar och oro på skolan. Det har krävts många insatser för att förbättra klimatet. Intervjuer visar att Oxievångsskolan för tillfället är en mycket lugnare arbetsplats än tidigare. Med detta har inte skolan slagit sig till ro utan skolan har ämnet Livskunskap på schemat och de flesta lärare har gått så kallad SET-utbildning (Socioemotionell Träning) för att kunna träna eleverna i olika situationer som kräver etiskt eller annat ställningstagande. Intervjuer visar dock att det målinriktade arbetet mot kränkningar inte är levande och det tänkta genomförandet av värdegrundsarbetet står och faller med vilken lärare eleverna har.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Särskilt stöd****Bedömning:**

Åtgärdsprogrammen uppfyller inte författningarnas krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § tredje och fjärde stycket grundskoleförordningen

Motivering:

Oxievångsskolan är inne i en process där man försöker förbättra åtgärdsprogrammen. De åtgärdsprogram som Skolinspektionen tagit del av anger inte tydligt vilka konkreta åtgärder skolan ska vidta för att ge eleven det särskilda stöd den har rätt till. De inskickade åtgärdsprogrammen lägger dessutom ansvaret för en stor del av åtgärderna på den enskilde eleven och dennes föräldrar. Av intervjuer med personal framgår att åtgärdsprogram upprättas av mentorn och inte av undervisande lärare, vilket kan vara ett skäl till att de konkreta åtgärderna inte blir så tydliga.